

var den, at Fængselet var overfyldt. Belægningen var pludselig blevet forøget langt ud over rimelige hygiejniske Grænser, det var Renlighed, Sol, Luft og Lys, der trængtes til, og ikke en Kostændring. Det samme viste sig i sin Tid, da Horsens Tugthus for en Tid i høj Grad blev overfyldt med Fanger. Uden at der skete nogen som helst Ændring i Kosten til den daarlige Side, tiltog Sygeligheden meget stærkt, hvad der havde sin naturlige Grund i, at Hygiejnen i øvrigt var slet, Pladsforhold, Luftforhold o. s. v. daarlige. Hvis Professor Erlandsen blot havde fortsat med disse Ræsonnementer, vilde han sandsynligvis være kommet til det Resultat, at der paa ingen mulig Maade var Grund til at ofre Penge paa at give Fangerne mere af det dyre Æggehvidestof, men at skulde der ofres disse Penge paa vore Fanger, skulde det først og fremmest være for at skaffe dem en bedre almindelig Hygiejne, bedre Renlighedsforhold, bedre Luft og mere Plads. Men desværre, Professor Erlandsen har, saa vidt jeg ved, delvis faaet sin Lære hos Professor Rubner i Tyskland, og jo længere man kommer frem i hans Beretning, desmere faar man Indtrykket af, at han stiller sig paa Rubners Standpunkt.

Nu er det for Resten ejendommeligt at se, at medens vi herhjemme efter denne Betænkningens Ønske aabenbart skulde give os til at følge de tyske Anvisninger, gør man det ikke i Tyskland selv. Jeg saa forleden en Beretning om Forholdene i saa Henseende i Tyskland. Man har i Berlin et umaadelig stort Fængsel, det saakaldte Moabitfængsel. Her er der i de senere Aar foretaget grundige Undersøgelser af Sundhedstilstanden, og det har vist sig, at medens for 30 Aar siden Dødeligheden i Moabitfængselet i Berlin var 29 pro mille, eller over halvanden Gang saa stor som ude i den almindelige Befolkning, er Sundhedstilstanden nu, efter at der er indført hygiejniske Forbedringer med Hensyn til Pladsforholdene, uden at Kosten er undergaaet væsentlig Forandring med Hensyn til Indholdet af Æggehvidestof, blevet saa udmærket, at der kun dør 12,2 pro mille i Moabitfængselet, medens der dør 18,2 pro mille udenfor. Altsaa, man kan med en vis Ret sige, at hvis

man i Tyskland i Øjeblikket vil leve længe, skal man se at komme i Tugthuset. Professor Hirschfeldt forklarer det selv. Han siger, at det er meget naturligt, for den nuværende Befolkning i Tyskland fører gennemgaaende et saa enerverende Liv, bor under saa daarlige Forhold, er tidt saa skadet af Alkohol, Tobak o. s. v., at blot det at komme ind i et Fængsels rolige Forhold og blive holdt borte fra skadelige Paavirkninger af den nævnte Art fuldt ud kan forklare, at Dødeligheden synker. Men det er dog ejendommeligt at se, at man faktisk i Tyskland, hvor der ikke gives tilnærmelsesvis saa megen Æggehvide pr. Fange, som der kræves her i Betænkningen, nemlig kun 70 g daglig, har opnaaet en Sundhedstilstand saa god, at den er betydelig bedre end hos Befolkningen udenfor Fængselet.

Naar Forholdene altsaa ligger saaledes, at Dr. Hindhede, ikke paa Grundlag af smaa Forsøg; ikke paa Grundlag af den Slags Forsøg, som hans Modstandere i Udlandet ofte har maattet nøjes med, Forsøg paa 3—4 Dage, men paa Grundlag af Forsøg, som har strakt sig over Maaneder, er naaet til, ikke blot efter sin egen Mening, men efter et stort Antal af udenlandske Videnskabsmænds Opfattelse og ogsaa efter adskillige fremragende hjemlige Kollegers Mening, at kunne godtgøre, at man paa det omspurgte Omraade har haft fejlagtige Forestillinger, synes jeg, det vilde være meningsløst, ja rent ud forargeligt, hvis vi herhjemme gennemførte en ny Kostanordning for Fængslerne uden at spørge den Mand, som Staten udtrykkeligt har givet Midler til at foretage Undersøgelser paa dette Omraade. Det forekommer mig at ville være hensynsløst, ikke blot mod Dr. Hindhede — det fik endda være —, men mod den Rigsdag, som i sin Tid vedtog disse Bevillinger, for at denne Mand kunde foretage disse Undersøgelser. Nu ønsker jeg ikke, at dette Indlæg skal opfattes som et direkte Angreb paa den højtærede Justitsminister. Jeg ved meget vel, at ligesom Ole Hansen i sin Tid naturligvis var nødt til at følge de 6 Kemikere og udsende dette meningsløse Cirkulære, som jeg har omtalt for de Herrer, er det naturligvis meget vanskeligt for en Justitsminister, der ikke er fagkyndig, at gaa udenom det Raad,